

Niet meeliften

Liften is met de studenten-**OV-kaart** een beetje uit de mode geraakt. In ons wereldje is **meeliften** tegenwoordig in zwang. Door werkzaamheden te combineren kan vaak veel geld worden bespaard. Is dat altijd een goed idee?

De term 'meeliften' gebruiken we vaak als we rioolvervangning of werk in de openbare ruimte aangrijpen om verhard oppervlak af te koppelen. Dat verlaagt de vierkantemeter-prijs aanzienlijk. Zo kan je met hetzelfde budget meer hectares afkoppelen. In de meeste gevallen is meeliften niet gratis. Ook al zijn de kosten lager dan als je 'autonoom' afkoppelt, het leidt wel tot extra kosten. Ook bij meeliften moet je dus telkens de afweging maken of het verantwoord is die extra kosten te maken. Dat begint met de vraag waarom je wilt afkoppelen. Hieronder een paar mogelijke redenen met gelijk wat getallen ter illustratie:

- **Energie besparen:** als je er vanuit gaat dat jaarlijks ongeveer 500 mm neerslag naar de rwzi wordt verpompt, moet je 2 vierkante meter afkoppelen om per jaar 1 kubieke meter minder te hoeven verpompen en zuiveren. Als je vervolgens aanneemt dat die kubieke meter in totaal zo'n 30 meter moet worden opgevoerd (rioolgemalen + rwzi), dan vraagt dat ca. 0,15 kWh aan energie. Met een kWh-prijs van 20 cent bespaar je dan dus jaarlijks 3 eurocent. Volstrekt onvoldoende om de investering in afkoppelen terug te verdienen. Voor energie besparen is afkoppelen dus niet het juiste middel.
- **RWZI ontlasten:** als je afkoppelt is minder hydraulische capaciteit nodig op de RWZ. Dat kan geld besparen als die moet worden uitgebreid of in de toekomst moet worden vervangen. Ik heb weleens uitgerekend dat, over de levensduur van een RWZI gerekend, extra RWZI-capaciteit 10 cent per kuub kost. (Dus niet per 'kuub per uur!') Per situatie zal dat verschillen, maar dit is wel de orde van grootte. Ook dit bedrag is zo laag dat voor dit doel afkoppelen niet loont.
- **Emissie-reductie:** een overstort op een vijver of een kopsloot kan een hardnekkig waterkwaliteitsprobleem veroorzaken. Oplossingen zijn altijd maatwerk. Afkoppelen kan kosteneffectief zijn doordat er minder overstort en er meer verversing met schoon water optreedt.
- **Wateroverlast beperken:** afhankelijk van hoe en waar je afkoppelt kan dat helpen om de kans op wateroverlast te verkleinen. (Dat moet je dan wel met berekeningen toetsen!)

Op is op

Onze middelen zijn niet onbeperkt. Veel gemeenten hebben in hun GRP een budget opgenomen om af te koppelen. Stel je hebt een jaarlijks budget van 3 ton en je hebt de volgende opties:

1. Met meeliften 3 ha afkoppelen voor 10 euro per vierkante meter. Een mooie lage meeliftprijs!
2. Op een andere plek, met regelmatig wateroverlast, voor 3 ton 1 ha afkoppelen (30 euro per vierkante meter).

Wat ga je doen? Meeliften is aantrekkelijk, maar als je op die plek geen waterkwaliteitsknelpunt of wateroverlastprobleem hebt, is het zonde van het geld. Optie 2 lijkt op het eerste gezicht duur, maar draagt - als je op de juiste manier afkoppelt - bij aan het verminderen van een écht probleem en zou voor mij de voorkeur verdienen. Je moet natuurlijk nog wel checken of je die 3 ton op een andere wijze niet nóg beter kan besteden om de wateroverlast aan te pakken.

Als je een lift pakt, vraag je eerst aan de chauffeur waar die heen gaat. Gratis de verkeerde kant op reizen doe je niet. Ook bij 'meeliften' is het belangrijk om je de vraag te stellen of je daarmee je doelen dichterbij brengt.

Ik wens je een goede reis!

Wouter Stapel is Strategisch Adviseur Waterketen bij Royal HaskoningDHV